

**FORUMUL STUDENȚILOR ROMÂNI DE PRETUTINDENI
26-30 AUGUST 2021**

**REZOLUȚIA COMITETULUI
PENTRU ENERGIE ȘI MEDIU DIN
CADRUL
FORUMULUI STUDENȚILOR
ROMÂNI DE PRETUTINDENI**

I. MOTIVUL EMITERII PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

Ultimul raport al Comisiei Interguvernamentale pentru schimbările climatice (Intergovernmental Panel on Climate Change - IPCC), publicat în 9 august 2021, arată că omenirea a accelerat rata încălzirii globale la un nivel nemaîntâlnit în ultimii cel puțin 2000 de ani, iar estimările arată că în orice scenariu de alterare al emisiilor gazelor cu efect de seră (GES) în viitor, creșterea cea mai probabilă a mediei temperaturii anuale va fi de cel puțin 1.5 grade Celsius. În România, principala industrie emițătoare de GES este industria generatoare de energie electrică (în 2015, în România, 45.6% din emisiile de dioxid de carbon provin din această industrie, conform Băncii Mondiale).

Având în vedere modificările vizibile ale încălzirii globale și cele prezise de către cercetători (IPCC), o strategie trebuie gândită pentru integrarea și minimizarea efectelor în România. Printre aceste efecte se enumeră: modificarea microclimatelor regionale (deșertificarea unor zone, în prezent folosite în principal pentru agricultură), intensificarea evenimentelor meteorologice extreme și disruptive (valuri caniculare mai intense și mai lungi, perioade de secetă mai lungi, ploi și furtuni mai puternice), amplificarea efectului de "insulă urbană de căldură" și, implicit, degradarea și schimbarea bruscă a vieții civile (amplificarea problemelor de sănătate). Pe lângă problemele climatice, România se confruntă cu distrugerii antropogenice masive a ecosistemelor naturale, în principal prin defrișare, care pot amplifica efectele încălzirii globale prin distrugerea surselor negative de dioxid de carbon și prin accentuarea inundațiilor provocate de ploi extreme și mișcări de teren. Toate acestea constituie un motiv de îngrijorare în momentul actual, dar mai ales pentru generațiile viitoare, victimele directe ale consecințelor traiului nesustenabil al generațiilor anterioare.

¹ IPCC, 2021: Summary for Policymakers. In: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change* [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, A. Pirani, S. L. Connors, C. Péan, S. Berger, N. Caud, Y. Chen, L. Goldfarb, M. I. Gomis, M. Huang, K. Leitzell, E. Lonnoy, J.B.R. Matthews, T. K. Maycock, T. Waterfield, O. Yelekçi, R. Yu and B. Zhou (eds.)], Cambridge University Press. In Press.

² CO2 emissions from electricity and heat production, total (% of total fuel combustion) - Romania | Data [Internet]. Data.worldbank.org. 2021 [cited 29 August 2021]. Available from: <https://data.worldbank.org/indicator/EN.CO2.ETOT.ZS?locations=RO>

Pe de altă parte, s-au identificat probleme de natură socială, structurale ale pieței de consum și de educație în rândul consumului sustenabil. Lipsa proiectelor de conștientizare colectivă a problemelor, sensibilizare și educare a populației cu privire la efectele devastatoare a încălzirii globale împiedică punerea în act a proceselor de reziliență și rezistență față de aceste efecte. Absența transparenței societăților private față de impactul lor climatic pune de asemenea o problemă consumatorului conștient și, implicit, întârzie reglementarea organică a pieței de consum către opțiuni sustenabile. ¹

Prin identificarea și focalizarea asupra zonelor direct afectate de tranziția energetică de la surse pe bază de combustibili fosili la energie regenerabilă (de exemplu, județele Hunedoara și Gorj), s-a identificat lipsa mecanismelor economice de înlocuire a industriei nesustenabile și lipsa de implementare a unui plan direcționat către arii specific afectate de această tranziție. Se mai vizează zonele cu potențial energetic în care lipsește infrastructura și actorii locali care să asigure implementarea și buna funcționare. În momentul actual, în România, nu există un plan de tranziție justă pentru reprofilarea persoanelor din locațiile geografice de interes. În cadrul pur economic se urmărește generarea de energie verde, dar a fost observată și o lipsă puternică de o industrie capabilă să producă echipamente energetice sustenabile. Se vizează cazul panourilor solare și a turbinelor eoliene care nu se produc în România.

Cu cât amânam acțiunile pentru corectarea acestor puncte, cu atât periclităm sustenabilitatea viitoarelor generații ale României.

II. REZOLUȚIE

A. INTEGRAREA ȘI MINIMIZAREA PROBLEMELOR DE ÎNCĂLZIRE GLOBALĂ.

Dacă efectele încălzirii globale nu sunt încă suficient de vizibile la nivel național, atât zonele urbane cât și cele rurale vor fi puternic afectate într-un viitor apropiat de evenimente legate de schimbările climatice. Așadar, o implementare în amont a Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 din cadrul HG nr. 877/2018 trebuie urgentată pentru a minimiza impactul și potențialul distructiv și neprevăzut. Printre aceste strategii enumerăm necesitatea de planificare urbană integrând elemente arhitecturale care minimizează efectele climatice. O altă propunere este amenajarea teritorială a zonelor care sunt expuse la modificări microclimatice. De mare importanță este integrarea în studiile de fezabilitate pentru proiecte de infrastructură și nu numai, al elementului de impact asupra ecosistemelor. În final stimularea prosumatorului de energie regenerabilă și a industriilor de stocare de energie regenerabilă sunt de asemenea unele din soluțiile cheie.

1. În concordanță cu “Obiectivul 7: Energie curată la prețuri accesibile” și “Obiectivul 13: Acțiune în domeniul schimbărilor climatice” din cadrul HG nr. 877/2018, se propune planificarea de proiecte de infrastructură rurală și urbană având ca și scop eficientizarea sistemului de încălzire și încurajarea producerii de energie (atât termică cât și electrică) regenerabilă la nivel de prosumator:

- a. Susținerea instalării în mediul urban și rural de sisteme de încălzire termică de tip pompe de căldură, pentru entități fizice și juridice;
- b. Susținerea termoizolării eficiente a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), prin acțiuni care vor viza, în mod special, investițiile în sectorul locuințelor de tip condominiu, sau investiții în proiecte de sisteme de încălzire/racire centralizate cu instalații de producere a energiei termice din surse alternative de energie (solara, geotermala, etc.).
- c. Stimularea întreprinderilor mici (prosumatori), mijlocii și mari (e.g. uzine electrice, companii multinaționale) pentru crearea proiectelor de infrastructură și de producere de energie regenerabilă locală;

d. Stimularea întreprinderilor, de toate dimensiunile, care se ocupă cu metode de stocare a energiei electrice provenite din surse regenerabile:

- i. Susținerea cercetării, inovării și industriei de stocare de energie pe bază de producție-combustie de hidrogen, prin subvenții, reduceri de taxe, burse și granturi;
- ii. Susținerea industriei producătoare de baterii electrice de mare capacitate, prin subvenții și reduceri de taxe;
- iii. Susținerea cercetării și inovării de soluții de hidrostocare, stocare mecanică, prin granturi și burse;

e. Reorientarea industriei energetice bazată pe combustibili fosili către metode sustenabile și regenerabile.

2. În concordanță cu “Obiectivul 3: Sănătate și Bunăstare” și “Obiectivul 11: Orașe și Comunități Durabile” din cadrul HG nr. 877/2018, se propune consolidarea unui plan urbanistic sustenabil pentru orașe, cu scopul reducerii efectelor de tip “însulă urbană” și efectelor valurilor caniculare:

- a. Impunerea unor norme care se referă la designul urban și menținerea unei anumite proporții între spațiu verde și spațiu construit, pe zone orășenești restrânse;
- b. Subvenționarea, atât prin reduceri de taxe, cât și prin fonduri europene, a proiectelor de arhitectură sustenabilă și verde (e.g. clădiri cu grădini aeriene suspendate sau pe acoperiș);
- c. Susținerea termoizolării eficiente a clădirilor existente;
- d. Crearea de borne de apă și de zone de umbră.

3. În concordanță cu “Obiectivul 15: Viața Terestră” din cadrul HG nr. 877/2018, se propune reamenajarea teritorială, pe termen lung, a zonelor predispuse la atât modificări microclimatice cauzate de schimbarea climatică, cât și modificări antropogenice ale ecosistemelor:

- a. Impunerea studiilor de fezabilitate climatică și infrastructurală în zone predispuse la schimbări ale microclimatului, pe termen lung (e.g. deșertificare, în sudul României și în Dobrogea);
 - b. Valorificarea și reprofilarea potențialului economic al zonelor predispuse la ajustări a microclimatului (e.g. încurajarea sistemelor fotovoltaice în zone predispuse la deșertificare);
 - c. Aplicarea și asigurarea bunelor practici în sancționarea justă a defrișărilor ilegale a pădurilor, cât și reducerea masivă a defrișărilor legale.
-

B. RIDICAREA NIVELULUI DE CONȘTIENTIZARE ASUPRA IMPACTULUI EFECTELOR CLIMATICE ȘI SURSELOR DE ENERGIE REGENERABILĂ

Pentru o protecție a mediului mai alertă și mai susținută, se caută o reformare și o tranziție treptată de la o societate de consum spre una mai sustenabilă. Se propune crearea unui program de educare adecvat și informativ la nivelul întregii populații care să formeze cetățeni conștienți și activi în respectarea și perpetuarea obiectivelor dezvoltării durabile. De asemenea actorii economici și întreprinderile trebuie să se asigure de transparența emisiilor de dioxid de carbon al produselor și serviciilor lor.

1. În acord cu “Obiectivul 4: Educație de calitate” din cadrul HG nr. 877/2018, se caută crearea unui program de educare la nivel de învățământ preuniversitar:

- a. Modificarea programei școlare astfel încât să cuprindă un capitol dedicat special dezvoltării durabile (Legea Educației nr. 1/2011 art. 64, alin. 1) de-a lungul întregului învățământ preuniversitar și în trunchiul comun conform punctului 4.7 din ODD 4 din țintele pentru 2030 ale ONU;
- b. Instaurarea unor activități extrașcolare interactive și regulate, aprobate de autoritățile naționale (i.e. ateliere, voluntariat, excursii);
- c. Susținerea organizațiilor nonguvernamentale, care activează în domeniul informării ecologice și promovează stilul de viață sustenabil (e.g. Organizația Națională Cercetașii României);
- d. Măsurile de implementare a unor programe adaptate atât pentru mediu rural, cât și cel urban;
- e. Achiziționarea și finanțarea materialelor școlare de proveniență sustenabilă.

2. În conformitate cu “Obiectivul 12: Consum și producție responsabile” din cadrul HG nr. 877/2018, se propune creșterea transparenței în cadrul întreprinderilor, cu privire la nivelul de informare a cetățenilor și diferiților actori:

- a. În conformitate cu punctul A.1.c) se solicită publicarea și adoptarea treptată a unei strategii sustenabile de dezvoltare a afacerilor pe următorii 5 ani de activitate care să cuprindă criteriile și bunele practici menționate în concordanță cu SDD, tuturor întreprinderilor mari care îndeplinesc următoarele criterii: cifră de afaceri, noxe de poluare, capital, rata de conversie către medii sustenabile;

B. RIDICAREA NIVELULUI DE CONȘTIENTIZARE ASUPRA IMPACTULUI EFECTELOR CLIMATICE ȘI SURSELOR DE ENERGIE REGENERABILĂ

Pentru o protecție a mediului mai alertă și mai susținută, se caută o reformare și o tranziție treptată de la o societate de consum spre una mai sustenabilă. Se propune crearea unui program de educare adecvat și informativ la nivelul întregii populații care să formeze cetățeni conștienți și activi în respectarea și perpetuarea obiectivelor dezvoltării durabile. De asemenea actorii economici și întreprinderile trebuie să se asigure de transparența emisiilor de dioxid de carbon al produselor și serviciilor lor.

1.În acord cu “Obiectivul 4: Educație de calitate” din cadrul HG nr. 877/2018, se caută crearea unui program de educare la nivel de învățământ preuniversitar:

- a.Modificarea programei școlare astfel încât să cuprindă un capitol dedicat special dezvoltării durabile (Legea Educației nr. 1/2011 art. 64, alin. 1) de-a lungul întregului învățământ preuniversitar și în trunchiul comun conform punctului 4.7 din ODD 4 din țintele pentru 2030 ale ONU;
- b.Instaurarea unor activități extrașcolare interactive și regulate, aprobate de autoritățile naționale (i.e. ateliere, voluntariat, excursii);
- c.Susținerea organizațiilor nonguvernamentale, care activează în domeniul informării ecologice și promovează stilul de viață sustenabil (e.g. Organizația Națională Cercetașii României);
- d.Măsurile de implementare a unor programe adaptate atât pentru mediu rural, cât și cel urban;
- e.Achiziționarea și finanțarea materialelor școlare de proveniență sustenabilă.

2.În conformitate cu “Obiectivul 12: Consum și producție responsabile” din cadrul HG nr. 877/2018, se propune creșterea transparenței în cadrul întreprinderilor, cu privire la nivelul de informare a cetățenilor și diferiților actori:

- a.În conformitate cu punctul A.1.c) se solicită publicarea și adoptarea treptată a unei strategii sustenabile de dezvoltare a afacerilor pe următorii 5 ani de activitate care să cuprindă criteriile și bunele practici menționate în concordanță cu SDD, tuturor întreprinderilor mari care îndeplinesc următoarele criterii: cifră de afaceri, noxe de poluare, capital, rata de conversie către medii sustenabile;

3. Crearea unei platforme online naționale cu materiale informative cu privire la planul național de dezvoltare durabilă (unde întreprinderile își vor publica strategiile de dezvoltare durabilă):

4. Vor fi desfășurate campanii media cu scopul de a prezenta informații privind ecologizarea, colectarea selectivă a deșeurilor; Acestea vor fi afișate atât în mediul online, cât și în format fizic.

- a. Crearea, difuzare și promovare de materiale prin diverse canale de comunicare (e.g. materiale infografice cu mesaje de impact);
- b. Campanii de conștientizare: consecințele poluării la nivel local și național (zone deșertificate, inundate, degradarea biodiversității naționale, impact negativ la nivel turistic, economic etc.);
- c. Campanii de educare: facilitatori pentru adaptarea la un stil de viață sustenabil (ghid de colectare selectivă în format fizic, online, emisiuni televizate);
- d. Planuri de recompense (e.g. transport gratuit la o anumită cantitate colectată);
- e. Distribuitorii vor organiza campanii de stimulare pentru traiul sustenabil pe diverse canale de comunicare.

C. ȚINTIREA INVESTIȚIILOR, FORȚEI DE MUNCĂ ȘI A ZONELOR ECONOMICE AFECTATE DE TRANZIȚIA ENERGETICĂ

Se prezintă cazul piețelor economice balcanice care sunt niște piețe noi (apărute după anii '90) și care, fiind sărace în capital, sunt preponderent riscante pentru investitorii externi. În concordanță cu "Obiectivul 7: Energie curată la prețuri accesibile" din cadrul HG nr. 877/2018 se dorește implementarea de cadre legale noi pentru generarea, transportul și distribuția energiei electrice regenerabile. Se mai prezintă un preambul; lipsa de producție locală a echipamentelor de generare de energie sustenabilă (e.g. panouri fotovoltaice și turbine eoliene). În zonele menționate în acest capitol există forța de muncă disponibilizată care se poate înurma unor investiții de capital în infrastructură pentru producerea de echipamente energetice durabile și întărirea rețelei de transport. Prin identificarea și focalizarea asupra zonelor direct afectate de tranziția energetică, de la surse pe bază de combustibili fosili la energie regenerabilă, s-a observat lipsa mecanismelor economice de înlocuire a industriei bazate pe combustibili fosili.

1. Definirea unor spații economice speciale pentru investiții de capital în zonele afectate de tranziție:
 - a. Implementarea unui cadru legal de definire a ariilor afectate, concentrat pe zonele în tranziție sau ce urmează să tranziteze către tehnologii sustenabile;
 - b. Crearea unui spațiu economic special în cadrul ariilor afectate:
 - i. Stimuli economici pentru investitorii, de orice dimensiuni (e.g. scutiri de taxe);
 - c. În conformitate cu punctul A.1.c), se propune crearea de beneficii speciale în funcție de dimensiune, se face diferența între întreprinderile mici și mijlocii și cele de nivel multinațional;
 - d. Transparența legislativă la nivel european pentru actorii interesați să investească în tranziția energetică și adaptarea industriei cu consum ridicat de resurse.

2. Crearea unui spațiu legal în care se pot încheia contracte în care se vinde doar energie din surse sustenabile, rămânând la nivelul consumatorului să aleagă sursa de energie de la care primește curent electric:

- a. Se recomandă instituțiilor statului să încheie contracte pentru energie doar din surse regenerabile sau generarea de energie proprie la nivel local în conformitate cu HG nr. 877/2018;
- b. Ușurarea legilor actuale ce privesc bunurile comune (e.g. implementarea de panouri solare deținute comun pe acoperișul unui bloc de locatari). Se vizează Legea 50/1991 cu modificările și completările ulterioare.

3. Reinstruirea forței de muncă disponibilizate:

- a. Se urmărește eliminarea dependenței față de sprijinul extern acordat acestor zone;
- b. Se vizează județele Hunedoara, Gorj, Galați, Prahova, Mureș și Dolj pentru conversia industriei cu consum ridicat de resurse spre sustenabilitate;
- c. Se vizează zona Dobrogei pentru dezvoltarea infrastructurii energetice, în special rețeaua de transport;
- d. Se urmărește reinstruirea de personal disponibilizat pregătindu-l pentru investițiile menționate în cadrul acestui document;

**FORUMUL STUDENȚILOR ROMÂNI DE
PRETUTINDENI
26-30 AUGUST 2021**

